

EXPERTIZA ÎN ASIGURĂRI: REFLECȚII, PROBLEME, SUGESTII**Aliona TEACĂ***Academia de Studii Economice a Moldovei*

This article discusses the importance and role of the institution's expertise in insurance business. Actions are highlighted to facilitate the application of expertise in insurance and identify factors that impact on activities. Aim is revealing factors on the incidence of insurance expertise and making proposals that contribute to sustainable institution building expertise in insurance.

Instituția expertizei nu reprezintă prin sine o noutate. Însă, în sfera financiară, unde structurile abilitate operează cu enorme resurse financiare, instituția expertizei se află încă în fază incipientă. Având în vedere importanța acesteia și circumstanțele în care își desfășoară activitatea entitățile de asigurare, urmează să fie soluționată, în mod operativ, problema ce înglobează în sine următoarele aspecte:

- a) subiectele relațiilor de asigurare să conștientizeze necesitatea aplicării expertizei nu numai la momentul contractării asigurărilor, dar și pe parcursul derulării acestora, precum și în procesul de regularizare a daunelor;
- b) este necesar ca subiectele relațiilor de asigurare să conceapă importanța și eficacitatea expertizei, aceasta constituind o garanție a faptului că specialiștii din structurile financiare împreună cu experții diverselor specialități vor începe însușirea vastului arsenal de metode de minimizare a riscurilor prin aplicarea expertizei.

Actualul cadru legislativ, în baza căruia se desfășoară activitatea de asigurare, conține premise care permit aplicarea expertizei în activitățile desfășurate de către asiguratorii autohtoni. Astfel, în cadrul cheltuielilor privind activitatea de asigurare este inclus și comisionul ce urmează a fi achitat experților, evaluatorilor de risc, comisariatelor de avarie, jurnaliștilor, avocaților, angajaților agențiilor de detectivi etc., implicați în evaluarea riscului asigurat, în determinarea valorii asigurate a patrimoniului și a cuantumului plăților de asigurare, în determinarea consecințelor riscurilor asigurate deja produse, precum și în regularizarea plăților de asigurare ce urmează a fi acordate.

Însă, asistența acordată de către experți în procesul de desfășurare a activității de asigurare încă nu constituie o parte integrantă a procesului de aplicare a asigurărilor de către instituțiile de asigurare autohtone. Multe societăți de asigurare ignoră cu desăvârșire sau nu pe deplin aplică oportunitățile acordate de către expertiză. Acest fapt generează instabilități semnificative în activitățile desfășurate de către instituțiile financiare. Evident, o asemenea situație reprezintă o anormalitate, care, în mare măsură, este o consecință a lipsei suportului legislativ, în baza căruia urmează să activeze experții antrenați în sfera asigurărilor.

Ca urmare, vom menționa necesitatea modificării *Legii cu privire la asigurări* prin introducerea unei prevederi legale, care ar determina statutul oficial al *comisarului de avarie* și ar stabili funcțiile ce urmează a fi realizate de către această instituție.

Elaborarea și adoptarea *Legii privind comisariatele de avarie* ar reprezenta o altă acțiune orientată spre sporirea nivelului de civilizare privind atitudinea manifestată în raport cu activitatea de asigurare.

Dar, comisarul de avarie este doar unul dintre multitudinea de experți necesari pentru acordarea asistenței utile în procesul de contractare și derulare a asigurărilor aplicate. Este lesne de înțeles că pentru eficientizarea activităților desfășurate de către astfel de experți se impune necesitatea elaborării unui act legislativ general, cum ar fi *Legea cu privire la expertiza în asigurări*.

Din analiza practicilor internaționale contemporane reiese că actualmente se afirmă o tendință clară de acordare a protecției prin asigurare și ramurilor de activitate economică, anterior străine activității de asigurare tradițională. Astfel fiind acceptate în asigurare și riscurile care reprezintă o consecință a activităților de producere dăunătoare, desfășurate de către agenții economici. În felul acesta, societăților de asigurare li se va impune necesitatea aplicării unor metode mai performante de monitorizare a mediului ambiant. Împreună cu întreprinzătorii vor aprecia nivelul de eficiență a instalațiilor și a sistemului de securitate existent, vor elabora metode moderne de evaluare a riscului, mai întâi în cadrul sectorului de asigurări, iar ulterior, prin intermediul subiecților acestui sector, și la nivel de țară. În mod corespunzător, va spori treptat și rolul expertizei în asigurări.

Expertiza în asigurări reprezintă un compartiment al asigurărilor, în cadrul căruia este efectuată cercetarea și constatarea particularităților riscului asigurat care influențează asupra obiectului asigurării. De asemenea, sunt stabilite metodele și mijloacele, prin intermediul cărora este elaborată concluzia privind configurația și dimensiunile riscului asigurat. Prin intermediul expertizei în asigurări pot fi identificate modalitățile de întreprindere a unor acțiuni raționale și consecvente de prevenire a riscului, iar în baza cercetărilor efectuate vizând dinamica modificărilor parametrilor ce caracterizează starea obiectului asigurat este elaborată prognoza de probabilitate a producerii evenimentului asigurat.

După cum reiese din această definiție, este ușor a determina semnificația și locul expertizei în activitatea de asigurare ca metodă eficientă de identificare, evaluare și control, privind modul de derulare a riscurilor asigurate.

Așadar, concluzia vizând starea obiectului asigurat este elaborată în baza unei analize privind modificarea parametrilor asupra cărora influențează riscurile asigurate.

Prin urmare, expertiza în asigurări, ca disciplină științifică, pornește de la o asemenea prevedere generală în care este specificat faptul că orice obiect, din punctul de vedere al asigurărilor, poate fi atât sub influența riscurilor asigurate, cât și în afara influenței exercitate de aceste riscuri.

Spre regret, în *Legea Republicii Moldova Cu privire la asigurări* lipsește un articol special privind riscul asigurat, care impune necesitatea contractării unei asigurări, legiuitorul limitându-se doar la o noțiune generală într-un alineat din articolul 1: „*Risc asigurat – fenomen, eveniment sau grup de fenomene sau evenimente prevăzute în contractul de asigurare, care, odată produse, pot genera prejudicii bunurilor sau persoanei asigurate. În asigurările de viață, fenomenul de supraviețuire și fenomenul de deces se încadrează în noțiunea de risc asigurat*”.

Definiția dată nu poate fi considerată ca satisfăcătoare pentru toată activitatea de asigurare. Tocmai din această cauză noțiunea de „risc asigurat” constituie unul dintre cei mai importanți factori, poate că cel mai important factor, care a înlesnit procesul de obținere a licenței pentru asemenea surrogate de asigurare, cum ar fi asigurarea de răspundere profesională a notarilor etc. Definiția surpată a „*riscului asigurat*” a devenit, și încă nu o dată va deveni, cauza care generează apariția conflictelor dintre asigurați, beneficiarii asigurărilor și asigurători, acestea fiind generate, îndeosebi, și de lipsa în *Legea cu privire la asigurări* a unei clauze vizând consecințele sporirii nivelului de risc în perioada de derulare a asigurării.

Rezumând cele expuse, considerăm că una dintre acțiunile eficiente, de rând cu alte acțiuni întreprinse în ansamblu, în cadrul unui sistem care dispune de capacitățile necesare pentru a schimba în bine situația existentă în domeniul asigurărilor, s-ar putea manifesta prin edificarea unei instituții viabile de expertiză în asigurări, care constituie o componentă importantă a infrastructurii sectorului național de asigurări.

Bibliografie:

1. *Legea Republicii Moldova „Cu privire la asigurări”, nr.407-XVI din 21.XII.2006 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.47-49 (2034-2036).*
2. Constantinescu D.A., Dobrin M. *Asigurarea și Managementul riscului.* - București: Editura Tehnică, 1998.
3. Constantinescu D.A., Dobrin M., Odioțiu R., Niță S. *Managementul riscului în asigurări.* - București: Semne, 1999.
4. Гвозденко А.А. *Основы страхования: Учебник.* - Москва: Финансы и статистика, 1998.
5. Скомай Л.Г., Мазуркина Т.Ю. *Страховое дело: Учебное пособие.* - Москва: ИНФРА, 2004.

Prezentat la 29.03.2010